

Avsändare
Sydspetsens miljöhälsa
 Sandövägen 2
 10900 HANKO

Inspektionsrapport

Hälsoskyddsbranschen
 Datum 12.12.2025
 Kod 1949971

Mottagare
Ekenäs högstadieskola
 Hedvig Sohlbergs gata 3
 10600 TAMMISAARI

Ärende Uppföljningsinspektion enligt hälsoskyddslagen
Aktör Raseborgs stad (0131297-0)
Objekt Ekenäs högstadieskola
 Hedvig Sohlbergs gata 3, 10600 TAMMISAARI
Verksamhetens namn Ekenäs högstadieskola
Aktivitet Grundskola
Tidpunkt 3.12.2025

Närvarande

Inspektör Ingegerd Grün-Maja

Verksamhetens representant Niclas Zweigberg

Övriga inspektörer Katianna Kuula

Övriga närvarande -

Inspektionsgrunder

I denna inspektionsrapport granskas städresultaten samt verkställigheten av åtgärder som har förutsatts av verksamhetsidkaren, Raseborgs stad:

- Det maximala antalet personer som kan vistas i de olika undervisningsutrymmena skulle bestämmas utgående från aktuella ventilationsmätningar och personantalet meddelas till Sydspetsens miljöhälsa senast 31.10.2025.
- Eventuella ändringar i användningen av utrymmena skulle meddelas till Sydspetsens miljöhälsa senast 15.10.2025.
- Resultaten från den nya undersökningen av fibermängder och deras sammansättning skulle tillställas Sydspetsens miljöhälsa så fort de fanns att tillgå. Fiberprovtagning var gjord före föregående inspektion (26.9.2025) enligt hälsoskyddslagen.

Inspektionstidpunkten var överenskommen på förhand med utrymmesförvaltningen och rektorn.

Observationer och åtgärder som förutsätts av företaget

3. LOKALER, INREDNING, REDSKAP OCH APPARATUR

3.3 Toalettutrymmen

Klassificering av C = Mot kraven (uppmaning)

observationer

Observationer

Det har tidigare påtalats (senast inspektionsrapport 8.8.2025), att antalet toaletter i skolan behöver hållas tillräckligt i förhållande till elevantalet. Flera toaletter var igen låsta och invatoaletten användes som förråd för bl.a. trälavor och städmaskin. Rektorn uppmanades vid inspektionen att se över situationen och tidigare material skickades till skolan för att situationen skall kunna bedömas och åtgärder vidtas.

Åtgärderna

Se över städskrubbar, förvaringen och underhållet av städredskap, så att en fungerande praxis etableras och ärendet inte behöver påtalas kontinuerligt. Se även till att det finns tillräckligt med toaletter för elevernas behov, rekommendation en toalett per varje påbörjat 15-tal elever.

4. DE SANITÄRA FÖRHÅLLANDENA I LOKALERNA OCH DERAS INVERKAN PÅ MILJÖN

4.1 Ventilationen och inomhusluftens kvalitet

**Klassificering av
observationer
Observationer**

C = Mot kraven (upppmaning)

I inspektionsrapporten daterad 26.9.2025 förutsätts det att nya ventilationsmätningar görs eftersom förhållandena har ändrat efter att den senaste mätningen gjordes 2023. Ventilationskanalerna, ventilationsmaskiner och friskluftsintag har putsats senast i september 2025. Ventilationskanalerna filmades också. Den överenskomna ventilationsmätningen har inte gjorts, vilket leder till att inte heller max-antalet personer versus luftmängder kan räknas ut och det förblir oklart om luftväxlingen är tillräckligt effektiv. Skolans rektor fick informationen om hur många personer som kan vistas i klassrummen först 20.10.2025 efter att hälsoinspektören påmint om saken. Rektorn meddelade genast att max-antalet underskrids i alla klassrum efter att fysik- och kemiundervisningen flyttat till andra utrymmen. Detta max-antal är alltså fortfarande beräknat utgående från mätningar 2023.

En rapport om de nya fiberundersökningarna tillställdes hälsoinspektören 12.11.2025, efter påminnelse. Undersökningarna och rapporten (Sweco 13.10.2025) är gjorda av samma konsult som förra gången (Sweco 8.8.2025). Provtagningsplatserna är desamma så resultaten är fullt jämförbara. Enligt rapporten har det inte skett någon större förändring i utrymmena och halterna industriella mineralfiber överskrider fortfarande åtgärdsgränsen enligt inomhusluftsförordningen 545/2015. Fiber förekommer i skolans olika delar trots vidtagna åtgärder, såsom extra städning, tätning och behandling av ytor. I de gjorda dammundersökningarna konstateras industriella mineralfiber (glasfiber) i endast ett av nio nedfallsprov. Mängden var dock mycket liten, 3 %. Dammet bestod främst av rumsdamm (pappers- och textilfiber, mjäll) men också lite utomhusdamm och damm från byggnadsmaterial. Mineralfiber kan upplevas som irriterande för luftvägarna.

I Swecos rapport 13.10.2025 konstateras det att utförda åtgärder inte har varit tillräckliga och det föreslås att kartläggning och avlägsnande av fiberkällor samt effektiviserad städning fortsätter. Det har inom inomhusluftgruppen konstaterats att man försöker med att täta ventilationsrören för en maskins del, för att se om det har effekt på fibermängden. Det är acceptabelt, att man börjar med en maskin, då metoden inte provats tidigare och de sanitära riskerna inte förutsätter åtgärder i brådskande ordning.

Det har under höstterminen kommit in fler anmälningar till inomhusluftgruppen än tidigare år, men en del anmälare har gjort anmälningen flera gånger och en del har gjort det anonymt så antalet personer som har symptom kan inte fastställas. Procentuellt är antalet anmälare litet.

Vid besök i skolan 4.12.2025 fanns det öppna luckor och hål i innertaket på några ställen, åtminstone vid spiraltrappan och utanför gymnastiksalen. Då tak inte är täta kan damm spridas från mellantaket till inomhusluften. I en vägg i textilslöjdsrummet fanns ett hål för en ventil men ventilen saknades. Ovanför hålet fanns det märken av en, sannolikt gammal, fuktskada.

Åtgärderna

Eftersom redan vidtagna åtgärder inte har varit tillräckliga, **uppmannas** Ekenäs högstadieskolas upprätthållare, Raseborgs stad, att

- fortsättningsvis utreda källor till och undanröja mineralfiber från hela skolans utrymmen för att minimera eventuella hälsoolägenheter, i skyndam ordning. Undertecknad ska hållas underrättad om åtgärder och tidtabeller.
- Mäta luftmängderna och beräkna det maximala antalet personer som kan vistas i olika utrymmen enligt aktuella luftmängder. Resultaten ska tillställas undertecknad så fort de finns att tillgå, dock senast 30.01.2026.

Åtgärdernas tillräcklighet kommer att följas upp med inspektion.

Motiveringar

Enligt 2 § i hälsoskyddslagen ska en verksamhet som påverkar livsmiljön planeras och ordnas så att befolkningens och individens hälsa upprätthålls och främjas.

Enligt 26 § i hälsoskyddslagen ska undervisningsutrymmen beträffande luftens renhet, temperatur, fuktighet, buller, luftväxling, ljus, strålning och övriga motsvarande förhållanden vara sådana att de som befinner sig i utrymmet inte förorsakas sanitär olägenhet.

Enligt 8 § i inomhusluftförordningen 545/2015 ska ventilationens tilluftström vara tillräcklig med beaktande av användningen av byggnaden och tilluften vara tillräckligt ren. Ventilationen ska ordnas så att inomhusluften omsätts i hela vistelsezonen.

Enligt 10 § i inomhusluftförordningen ska tilluftströmmen i skolor vara minst 6 m³/s per person under den tid utrymmet används.

5. RENHÅLLNING

5.1 Städutrymmen och -redskap, kvalitet på städningen, rengöring av leksaker, motionsredskap och annat dylikt, textiltvård

Klassificering av B = Små brister (styrning och rådgivning)

observationer

Observationer

Vid besök i skolan 4.12.2025 kunde konstateras att det fanns synligt damm i hela byggnaden, trots effektiviserad (ökad resurs) städning. Detta gäller främst ytor på högre höjd (>1,5 m). Om resursökningen inte är tillräcklig kan det finnas behov för effektiviserade metoder.

I synnerhet teckasalen är svår att städa då det finns mycket material på hyllor och bord.

Det finns gardiner i en del undervisningsutrymmen. De samlar damm och behöver rengöras regelbundet.

Skolan har följt upp möjlig ansamling av skräp och annat i mellantaket för att förhindra att saker blir kvar där längre tider.

Åtgärderna

Den effektiviserade städningen ska fortsätta. Onödigt material avlägsnas från alla utrymmen för att underlätta städningen, i synnerhet från teckasalen. Undervisningspersonalen påminns om att de ska möjliggöra en effektiv städning genom att hålla ytor så tomma som möjligt.

Tilläggsuppgifter

-

Slutsatser och åtgärder

Det finns ett tydligt behov av fortsatta åtgärder för att minska på mängden mineralfiber i Ekenäs högstadieskola och upprätthållaren, Raseborgs stad, uppmanas skrida till åtgärder för att förbättra de sanitära förhållandena, se punkt 4.1. Om uppmaningarna inte följs, kan hälsoskyddsmyndigheten ge ett förpliktande förvaltningsföreläggande.

Hälsoinspektören ska hållas ajour med åtgärder och tidtabeller.

Tillämpade rättsnormer

Hälsoskyddslagen (763/1994)

Hälsoskyddsförordning (1280/1994)

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015)

Avgiften 355,00 €

Avgiftsgrund

Hälsoskyddslagens (763/1994) 50 §, avgiftstaxan för Sydspetsens miljöhälsa

Anvisningar för sökande av ändring av avgiften

Räkning med anvisning för sökande av ändring skickas skilt.

Inspektör

Ingegerd Grunn-Maja

HÄLSOINSPEKTÖR

+358447446593

ingeherd.grunn-maja@symi.fi

Distribuering

Företagaren